

In het kader van het 25-jarig bestaan bezoekt Veeteelt een keer per maand opnieuw de personen achter een bedrijfsreportage die in de afgelopen 25 jaar in Veeteelt heeft gestaan. De snelle groeier, de stopper of de emigrant; ze komen allemaal aan bod.
In deel 2 het bedrijf van familie Van Hoof uit het Brabantse Asten. De roodbonten zijn geformeerd tot een zwartbonte veestapel.

	1992	2009
Aantal koeien:	80	113
Hectare:	28	60
Gemiddelde productie:	8589	9200
Favoriete stier:	Koerier 104	Bertil

Toon van Hoof: 'Tienduizend kg melk per koe ging ten koste van de weerstand'

Uitkomen bij de optimale productie

Gedreven over fokkerij praten kan nog steeds in huize Van Hoof. Maar de bedrijfsvoering van Toon, Riek en Tijs van Hoof is wel rationeler dan veertien jaar terug, toen Veeteelt langskwam. Tijs: 'In de fokkerij is genotype leidend, niet het fenotype.'

tekst Tijmen van Zessen

'Zet dezelfde kop maar boven het verhaal, daarin is niets veranderd. Economie bepaalt ons fokdoel nog steeds', zegt Toon van Hoof (54) uit Asten. Veertien jaar geleden stond de melkveehouder met een reportage in Veeteelt. Hij was stellig over de economische betekenis van zijn fokdoel: 'Productie staat voorop, want ik ben in de eerste plaats melkveehouder.' Van indexen voor vruchtbaarheid en uiergezondheid was nog geen sprake.
Nu is het Tijs van Hoof (27) die de stierkeuze bepaalt. Hij runt het bedrijf met zijn ouders Toon en Riek (53) en woont met zijn vrouw Jolanda (24) op de boerderij. 'Ik benader de fokkerij rationeel,

het genotype is leidend, niet het fenotype. Een koe met kromme benen kan genotypisch aanleg hebben voor rechte benen. Afgelopen jaren hebben we veel Olympic, Kian, Nevada en Chrissy benut, nu zet ik in op Bertil en ook de nieuwe Diamond is in beeld. Ik gebruik graag allroundstieren.' Op het moment dat er een koe tochtig is, kruipt Tijs achter zijn computer en vraagt de fokwaarde van het dier op. 'Ik kies voor compensatieparingen. Koe nummer 102 staat bijvoorbeeld op +1200 kg melk, -0,28% vet, +0,02% eiwit en 120 euro inet, bij een exterieur van 104 totaal. Daimond zou een goede keuze zijn op deze koe.'
Tijs kan gedreven praten over fokkerij,

zoals zijn vader dat in 1995 deed. 'Met het fokbeleid wil ik de levensproductie bij afvoer verhogen van 33.000 kg melk naar 40.000 kg. Het streven is een koe van 9500 kg melk bij een krachtvoerverbruik van 24 kg per 100 kg melk', onderstreept Tijs de rol van economie in de fokkerij. 'Daarom is een goede voor- droogkuil belangrijk; met slecht voer komt een hoge genetische aanleg er niet uit. Verder wil ik koeien die lang meegaan, hoog eiwit produceren en op tijd weer drachtig zijn. Ik moet kunnen bepalen wanneer een koe weggaat, niet de koe zelf. Vruchtbaarheid, conditie, uiergezondheid en uier en benen zijn daarom van belang.' Tijs realiseert zich dat hij een lange lijst met wensen heeft, maar hij hecht niet overal waarde aan: 'Feit is dat ik nog nooit een koe heb hoeven ruimen om haar frame, dat is daarom van minder belang.'
Op dit moment staat de veestapel met 113 dieren gemiddeld op 9200 kg melk met 4,26% vet en 3,47% eiwit. 'Een paar jaar terug zat de productie tegen de tien-

Toon van Hoof in 1995:
'Als ik ervan overtuigd was met zwartbont meer te verdienen, was de stal morgen zwart'

Toon en Riek van Hoof: 'De melkproductie per arbeidsuur moet omhoog'

duizend kilo melk per koe', zegt Toon, die ondanks de op productie gerichte fokkerij bewust koos voor een meer optimale melkproductie. 'Die hoge productie ging ten koste van de weerstand. We hebben er toen bewust voor gekozen om de productie terug te schroeven door minder krachtvoer te verstrekken. We boeren nu economischer; het krachtvoerverbruik ligt op 23 kg per 100 kg melk, dat lag voorheen boven de dertig. De koeien halen nu meer melk uit het rantsoen van vijftig procent mais en vijftig procent gras.'

Niet meer naar de fokdag
Aan het fokdoel mag dan weinig zijn geschaafd, niet alles is hetzelfde gebleven

in Asten. De onderkop van de reportage uit 1995 stelt dat roodbont zich economisch moet bewijzen. Inmiddels is de veestapel van Van Hoof nagenoeg zwartbont. Heeft de roodbonte gefaald? Van Hoof: 'Zwartbont deed zijn intrede door een gebrek aan goede pinkenstieren bij roodbont. We hebben toen gebruikgemaakt van Celsius en Marconi en maakten bij het aan de melk komen van de eerste tien vaarzen de balans op met de aan de melk gekomen rode vaarzen van dezelfde jaargang. In fokwaarde kwamen de zwartbonten beter uit en ze hadden minder uitval; negen van de tien kwamen vlekkeloos in productie, tegen zeven op de tien roodbonten.'
Ook de deelname aan keuringen is ge-

Toon van Hoof in 2009:
'Bewust productie teruggeschroefd'

schraapt op de Meerkoet, zoals de stalnaam in Asten luidt. Van Hoofs vaandeldrager – Petra 15 (v. Komlead) 92 EX – won destijds diverse keuringen. Ze behoorde zelfs tot de hoogstgepunte koeien van Nederland. 'De mkz-uitbraak was voor ons het moment dat we zeiden dat we niet meer naar een fokdag zouden gaan. Het bedrijf is je toekomst; daarmee moet je geen risico lopen.'
Van Hoof is in het ZLTO-bestuur verantwoordelijk voor de portefeuille veehouderij en diergezondheid en op landelijk niveau is hij voor LTO portefeuillehouder diergezondheid. 'Bedrijven worden steeds groter, juist dan wordt diergezondheid een belangrijk punt. Probleemkoeien kosten te veel tijd en geld. Ik heb in Denemarken bedrijven bezocht waar elk jaar grote aantallen koeien weggingen door para-tbc. Wij hebben op ibr na voor alle ziekten de hoogste gezondheidsstatus. Daarmee voorkom je dat een ziekte zich als een olievlek verspreidt. Als je vrij bent, boer je gewoon lekkerder.'
Van Hoof neemt daarom strikte maatregelen rondom hygiëne. Met vuile laarzen komt men niet in de (aparte) kalverstal, bezoekers dragen bedrijfskleding, op diverse plaatsen staan borstels voor laarzen en koeien worden voor afkalven gewassen.

Wekelijks vergaderen
Ook Tijs is bestuurlijk actief. Hij heeft onder meer zitting in de inforaad van CRV. Door de bestuursfuncties is er een uitgebreide arbeidsplanning op de Meerkoet. 'Elke week op zaterdagmorgen vergaderen we over de planning voor de komende week', zegt Tijs, terwijl hij naar de agenda van het jongste overleg wijst.
Toon: 'Arbeidsefficiëntie is steeds belangrijker, zeker voor ons. Sinds kort werken we met een kalverdrinkautomaat, dat loopt uitstekend. De melkproductie per arbeidsuur moet omhoog en daarom ligt er een aanvraag voor een vergunning om een rapid-exit-melkstel te bouwen. We willen 100 koeien per uur melken. Dan produceren we in plaats van 250 kg melk per ingezet arbeidsuur ruim 300 kg melk per uur.' I

auteur XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

